

Biskop Sunniva Gylver, Hurum kirke, 18.04.2025.

PREKEN LANGFREDAG 2025

Korsets dag. På norsk: Langfredag. Timene ble lange og slepte seg av gårde. På engelsk: Good Friday. Det peker på dobbeltheten i denne dagen – at Korset ikke bare er dødens sted, men også stedet der Guds kjærlighet seiret over det onde. Gud krøp til korset for å dø. Vi kan krype til korset for å leve.

”Dette forstår vi ikke. At det var i dag
han døde. At det var i dag
de spikret hendene til treet.
At det var i dag
han stivnet inn i døden. At de løsnet naglene
og bar ham inn i graven.
Lett som en fugl og kald som sne.
At det er i dag
han ikke er.” Skriver Rolf Jacobsen.

«Dette forstår vi ikke. At det er i dag han ikke er.» Fraværsdagen. Den dagen da Gud som alltid er nær oss, er borte. I motsetning til disiplene den gang, kjenner vi hele historien. Som kirke tror vi på at Oppstandelsen kommer. Det kan gjøre det vanskeligere å bli i langfredag, på langfredag. Men det kan også nettopp gjøre det mulig å være i langfredag, fordi vi tror at det er lys på den andre siden av mørket. Troen på at døden og ondskaperen er overvunnet, kan gi oss mot, håp og kampvilje. Det trenger vi!

”Good Friday” er altså det engelske navnet. God fredag. Den gode dagen – da kjærlighetens og livets Gud seiret over ondskaperen og døden. Den gode dagen – da forhenget i tempelet revnet, og skillet mellom folk flest og det aller helligste ble tatt bort. Den gode dagen forteller oss om en Gud som har kjent lidelsen på egen kropp og som er hos oss i lidelsen og uretten vi møter, enten det er i eget liv eller i verden rundt oss. Den gode dagen roper at vi kan få tilgivelse for alt det vi trenger tilgivelse for. Den gode dagen bærer i seg kimen til nye sjanser, nye dager, nye muligheter.

Mange kjenner på at sårbarheten, uvissheten, smerten og angsten i verden har kommet tettere på disse siste ukene og årene. Verden og livet har alltid vært sånn; fullt av både fantastiske og forferdelige ting. Noen av oss har alltid kjent på det, mens andre av oss blir litt tatt på senga av hvor overveldende sårbart og uvisst livet er.

Hvor er Gud, når liv går i stykker og mennesker og kloden ødelegges? Midt i alt som er. Her kjemper Gud, fylt av kjærlighet, mot Den onde og det ondes makt i verden. Natt til langfredag lå Jesus på sine knær i Getsemanehagen og svettet blod av bare angst for det som skulle komme. En Gud som for menneskenes skyld var så presset til sin ytterste tålegrense, at Gud selv svettet blod av bare angst.

Det tegnes stort sett ikke noe vakkert bilde av menneskene rundt Jesus denne dagen. Særlig ikke de som ble lederskapet i kirken. Det er med på å gjøre evangeliene troverdige; at de ikke forteller penere om sine helter og forbilder. Disiplene var uforstående, de var store i kjeften, de sovnet på vakt, de flyktet og svek. Det trøster og utfordrer. Vi kan være del av fellesskapet rundt Jesus Kristus selv om troen vår ikke alltid ser så flott og sterk ut. Selv om vi svikter og tabber oss ut. Samtidig kan det være vondt å kjenne seg igjen, nettopp i frykten, flukten, de store ordene, søvnigheten. Kjenne på det onde, ikke bare rundt oss, der ute et sted, men inne i oss.

Langfredag forteller hva som måtte til for å nedkjempe ondskaper og dødskreftene. Vi trenger redning – og vi får det.

Langfredag viser oss en lidende, avmektig, angstfylt og forlatt Gud på korset – så langt var Gud villig til å gå for å frelse oss. Vi er aldri alene.

Langfredag viser oss en korsfestet Gud som vet på sin egen kropp og sjel hva ondskap, frykt, hat og likegyldighet gjør. Til trøst for den som selv lider. Til utfordring for den som skaper urett og lidelse, eller lar være å hindre det onde i å skje. Gud, se i nåde til oss.

BØNN – salme av Svein Ellingsen:

Midt i alt det meningsløse som vi møter her på jorden, blir vårt hjertes skrik til bønn. Gud, vi roper: Om du finnes, finn oss, redd oss når vi synker i vårt eget tomhets mørke.

Kom vårt sprenge liv i møte! La oss i vår trengsel merke: Under alle dyp er Du! La oss gripe dine løfter: Ingen makt skal kunne skille oss fra Kjærlighetens allmakt.

Selv om ubesvarte hvorfor stadig dirrer i vårt hjerte, ber vi, Herre: Gi oss tro, tro på deg som kjemper med oss fylt av kjærlighet, i nærkamp mot det ondes makt i verden.

Om vi seirer eller synker, skal vårt svake liv bli båret gjennom liv og gjennom død. Gud vi roper: Du som finnes, finn oss, redd oss, la din nærhet bli vårt lys i tvilens mørke.